

Katalog

Indholdet i kataloget skal virke som inspiration forud, under og efter en undersøgelse således, at det bliver muligt at skabe et kvalificeret referencemateriale.

Indhold

Kartografiske metoder

Topografiske kilder

Skriftlige kildegrupper

Detektorafsøgning

Geofysiske metoder

Indsamlingsstrategi

Naturvidenskabelige metoder

Kartografiske metoder	Henvisninger, links og erfaringer
Videnskabernes Selskabs konceptkort	Dækker hele Danmark og beskriver særligt topografien fra sidste halvdel af 1700-tallet. Findes i KMS. P. Korsgaard 2006: Kort som kilde
Rytterdistrikskort	Dækker kun dele af Vest- og Nordsjælland og er meget detaljeret med bebyggelse og stednavne fra 1768-1773 og findes i KMS. P. Korsgaard 2006: Kort som kilde
Generalstabskort	Dækker Sjællands topografi ca. første halvdel af 1800-tallet. P. Korsgaard 2006: Kort som kilde
Original 1 kortet	Dækker hele Danmark og beskriver matrikuleringen i første halvdel af 1800-tallet
Chr. VI matrikel	En punktdigitalisering af alle bebyggelser 1688 i Chr. V's matrikel kan hentes fra www.HisKIS.dk . På Sjælland er der knap 2.000 bebyggelser kortlagt med tilknyttede data som antallet af gårde og huse, tønder land dyrket jord samt tønder hartkorn i taksering 1688.

Topografiske kilder	Henvisninger, links og erfaringer
Stednavneregistret	Stednavnedatabasen (http://danmarksstednavne.navneforskning.ku.dk/) er en relationsdatabase, hvor 250.000 nuværende og historiske stednavne netop er blevet punktkortlagt i forbindelse med DigDag-projektet (www.digdag.dk).
Bonitets analyse	Se Olof Arrhenius
Trap	Trap Danmark , <i>Trap: Danmark</i> , detaljeret topografisk beskrivelse af kongeriget Danmark, første gang udgivet 1858-60. Trap Danmark har navn efter værkets grundlægger, Jens Peter Trap.
Daniel Bruun: Danmark, Land og Folk I-V (1919-23)	Lidt andre informationer end Trap
Luftfoto	
Lidarscanninger	

Skriftlige kildegrupper	Henvisninger til de største trykte kildesamlinger
Diplomatarium Danicum	Samling af diplomer – aktstykker eller dokumenter primært af retsgyldig karakter - udgivet af det Danske Sprog- og Litteraturselskab. Indeholder danske forhold for perioden 789-1450. Hver enkelt kilde introduceres med en sammenfatning på nudansk men er ellers gengivet på originalsprog. Sidste del af 4. række samt 5. række (1401-1450) findes på nettet på diplomatarium.dk .
Danmarks Riges Breve	En oversættelse af den fulde tekst fra Diplomatarium Danicum til nudansk udgivet af det Danske Sprog- og Litteraturselskab. Indeholder ligeledes en sammenfatning af indhold ved hver enkelt kilde.
Repertorium Diplomaticum Regni Danici Mediævalis - Fortegnelser	Kronologisk fortegnelse over det danske kildemateriale fra 1085-1513. I samlingen gengives enten hele originalteksten til den enkelt kilde, eller der gives en

over Danmarks Breve fra Middelalderen	henvisning til hvor kilden kan findes i trykt form. Teksterne er gengivet på originalsprog.
Kong Valdemars Jordebog	Danmarks gamle Love paa Nutidsdansk udgivet af Det danske Sprog- og Litteraturselskab. Samling af mange forskelligartede kildegrupper fra den første halvdel af 1200-tallet, heriblandt oplysninger om ejendomsforhold. I <i>Hovedstykket</i> , der er dateret til 1231, opgives kongelig jordejendom herred for herred. I <i>Kongelevslisten</i> registreres kongemagtens jordegods. <i>Købstadslisten</i> og <i>Plovlisten</i> indeholder oplysninger om plovskat på Sjælland, Lolland, Falster og Møn.

Detektorafsøgning	Henvisninger, links og erfaringer
Systematisk afsøgning med tracking	
Afsøgning af mulden i 2 omgange	
Indsamling og registrering af alt materiale også i tid	

Rekognoscering	Henvisninger, links og erfaringer
Systematisk rekognoscering	Eks: Ved Gudum nord for Slagelse ses koncentrationer af keramik opsamlet i 1993 at stemme overens med koncentrationer af detektorfund fra 2013. Ved systematisk rekognoscering kan detektorfund således opkvalificeres og nuanceres.
Indsamling og indmåling af alt genstandsmateriale	

Geofysiske metoder	Henvisninger, links og erfaringer
Georadar	
Magnetometer	
Boreprøver	

Indsamlingsstrategi	Henvisninger, links og erfaringer
Systematisk indsamling af alle genstandsfund herunder dyreknogler	http://www.natark.dk/temaark/dyreknogleanalyser
Prøvetagning med henblik på flottering	http://www.natark.dk/temaark/floteringsvejledning
Der soldes systematisk, hvor relevant	

Naturvidenskabelige metoder	Henvisninger, links og erfaringer
Makrofossil	<p>Hvad kan arkæobotanik anvendes til i kulturhistoriske sammenhæng?</p> <p>De arkæobotaniske rester i kontekst kan belyse en række kulturhistoriske forhold f.eks.:</p> <ul style="list-style-type: none">- Brug af de naturlige planteressourcer til foder og strøelse, i husholdningen eller konstruktioner.- Agerbruget gennem tiden: arter, høst, rensning og opbevaring.- De naturlige eller halvnaturlige forhold på våde lokaliteter som søer, voldgrave, brønde, omkring bebyggelser og de økologiske forhold i marken.- Frø og frugter fra produktion i kosten, ølbrygning, fra havebrug, tekstilfremstilling, farvning, lægeurter m.m.- Funktionsbestemmelser af huse og anlæg samt rituelle sammenhæng f.eks. grave.- Makrofossiler anvendes desuden til C14-datering. <p>http://www.natark.dk/temaark/makrofossiler</p>

Absoluttet dateringer	http://www.natark.dk/temaark/ams-datering
Pollen	http://www.natark.dk/temaark/pollenanalyser
Metallurgi	http://www.natark.dk/temaark/jernudvindingsovne http://www.natark.dk/temaark/smedjer
Insekter	
Mørtelanalyser	Kalkmørtel Der er i de senere år udviklet forbedrede metoder til datering af kalkmørtel (Heinemeier & Jungner 1995; Heinemeier et al. 2010). Metoden er bedst egnet til større sammenhængende projekter snarere end orienterende enkeltdateringer. http://www.natark.dk/temaark/ams-datering
Proveniensbestemmelser	
Uorganisk fosfat	
Geoarkæologi	
Fosfat	Niels Hartmann: "Fosfatanalyse og dens anvendelse som alternativ rekognosceringsmetode" i <i>Arkæologiske udgravninger i Danmark 1991</i> , Det Arkæologiske Nævn: København 1992 s. 39-51 Lars Jørgensen, Finn Ole Nielsen og Palle Ø. Sørensen: "Jordbundsanalysekort og forhistorisk bosættelse" i <i>Arkæologiske udgravninger i Danmark 1992</i> , Det Arkæologiske Nævn: København 1993 s. 21-31